

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3622/2568

นาง ก. โจทก์ พันเอก ข. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 653, พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 7, พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 8, พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 9

ย่อ / หลักกฎหมาย

บันทึกหน้าจอแอปพลิเคชันไลน์ที่โจทก์และจำเลยสนทนากันปรากฏข้อความว่า วันที่ 15 มีนาคม 2565 เวลา 15.20 นาฬิกา โจทก์และจำเลยโทรศัพท์พูดคุยกันทางแอปพลิเคชันไลน์ แล้วเวลา 16.35 นาฬิกา โจทก์และจำเลยโทรศัพท์พูดคุยกันทางแอปพลิเคชันไลน์อีกครั้ง จากนั้นเวลา 17 นาฬิกา โจทก์โอนเงิน 100,000 บาท เข้าบัญชีธนาคารให้จำเลย เวลา 17.07 นาฬิกา จำเลยส่งสติ๊กเกอร์ที่มีข้อความ "ขอบคุณครับ" ถึงโจทก์ เนื้อหาที่โจทก์และจำเลยสนทนากันทางแอปพลิเคชันไลน์นั้นไม่มีข้อความใดที่แสดงว่าการโอนเงิน 100,000 บาท เป็นการให้กู้ยืมเงิน แม้การสนทนากันดังกล่าวเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 7 ห้ามมิให้ปฏิเสธความมีผลผูกพันและการบังคับใช้ทางกฎหมายของข้อความ และมาตรา 9 ให้ถือว่ากรณีที่จำเลยส่งสติ๊กเกอร์ที่มีคำว่าขอบคุณครับเป็นการลงลายมือชื่อของจำเลยดังที่โจทก์อ้างในฎีกา แต่ตามมาตรา 8 ข้อความอิเล็กทรอนิกส์ที่สนทนากันจะต้องสามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้โดยมีความหมายว่ากู้ยืมเงิน จึงจะถือว่าข้อความนั้นเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 653 วรรคหนึ่ง เมื่อข้อความดังกล่าวไม่แสดงถึงการกู้ยืมเงินแล้ว ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นย่อมไม่มีผลผูกพันและบังคับใช้ทางกฎหมายให้จำเลยชำระหนี้กู้ยืมเงินแก่โจทก์ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า ให้จำเลยชำระเงิน 200,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 2 สิงหาคม 2565) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 3,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิกษายื่น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ฎีการับฟังเป็นยุติได้เบื้องต้นว่า เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565 เวลา 17 นาฬิกาเศษ โจทก์และจำเลยสนทนากันทางแอปพลิเคชันไลน์ จากนั้นโจทก์โอนเงิน 200,000 บาท เข้าบัญชีธนาคารให้จำเลยพร้อมส่งบันทึกการโอนเงินและพิมพ์ข้อความถึงจำเลยว่า "พี่ให้ยืมแล้ว" จำเลยพิมพ์ตอบว่า "ขอบคุณครับเอื่อยครับ" อันเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงิน 200,000 บาท เป็นหนังสือลงลายมือชื่อจำเลยผู้ยืมเป็นสำคัญ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 653 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 8 วรรคหนึ่ง และมาตรา 9 วรรคหนึ่ง ครั้นวันที่ 15 มีนาคม 2565 โจทก์และจำเลยสนทนากันทางแอปพลิเคชันไลน์ และโจทก์โอนเงิน 100,000 บาท เข้าบัญชี

ธนาคารให้จำเลย ต่อมาโจทก์มีหนังสือทวงถามให้ชำระหนี้กู้ยืมเงิน 300,000 บาท ไปยังจำเลย แต่จำเลยเพิกเฉย สำหรับการกู้ยืมเงิน 200,000 บาท ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระพร้อมดอกเบี้ยผิดนัดแก่โจทก์นั้น คู่ความต่างไม่อุทธรณ์ คดีจึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการแรกมีว่า โจทก์มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงิน 100,000 บาท เป็นหนังสือลงลายมือชื่อจำเลยผู้ยืมเป็นสำคัญมาฟ้องร้องให้บังคับคดีเอาแก่จำเลยหรือไม่ คดีนี้จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ และศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้โจทก์ส่งพยานเอกสารแทนการสืบพยาน ดังนั้น ศาลจะมีคำพิพากษาชี้ขาดให้โจทก์เป็นฝ่ายชนะคดีได้ก็ต่อเมื่อเห็นว่าคำฟ้องของโจทก์มีมูลและไม่ขัดต่อกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 198 ทวิ วรรคหนึ่งและวรรคสาม (1) ประกอบมาตรา 193 ทวิ วรรคสอง สำหรับพยานเอกสารที่โจทก์อ้างส่งนั้น คือ บันทึกหน้าจอแอปพลิเคชันไลน์ที่โจทก์และจำเลยสนทนากันซึ่งปรากฏข้อความว่า วันที่ 15 มีนาคม 2565 เวลา 15.20 นาฬิกา โจทก์และจำเลยโทรศัพท์พูดคุยกันทางแอปพลิเคชันไลน์ แล้วเวลา 16.35 นาฬิกา โจทก์และจำเลยโทรศัพท์พูดคุยกันทางแอปพลิเคชันไลน์อีกครั้ง จากนั้นเวลา 17 นาฬิกา โจทก์โอนเงิน 100,000 บาท เข้าบัญชีธนาคารให้จำเลย เวลา 17.07 นาฬิกา จำเลยส่งสติ๊กเกอร์ที่มีข้อความ "ขอบคุณครับ" ถึงโจทก์ เห็นว่า เนื้อหาที่โจทก์และจำเลยสนทนากันทางแอปพลิเคชันไลน์นั้นไม่มีข้อความใดที่แสดงว่าการโอนเงิน 100,000 บาท เป็นการให้กู้ยืมเงิน แม้การสนทนากันดังกล่าวเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 7 ห้ามมิให้ปฏิเสธความมีผลผูกพันและการบังคับใช้ทางกฎหมายของข้อความ และมาตรา 9 ให้ถือว่ากรณีที่จำเลยส่งสติ๊กเกอร์ที่มีคำว่าขอบคุณครับ เป็นการลงลายมือชื่อของจำเลยดังที่โจทก์อ้างในฎีกา แต่ตามมาตรา 8 ข้อความอิเล็กทรอนิกส์ที่สนทนากันจะต้องสามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้โดยมีความหมายว่ากู้ยืมเงิน จึงจะถือว่าข้อความนั้นเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 653 วรรคหนึ่ง เมื่อข้อความดังกล่าวไม่แสดงถึงการกู้ยืมเงินแล้ว ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นย่อมไม่มีผลผูกพันและบังคับใช้ทางกฎหมายให้จำเลยชำระหนี้กู้ยืมเงินแก่โจทก์ได้ ที่โจทก์อ้างในฎีกาว่าจำเลยเคยกู้ยืมเงิน 200,000 บาท อันมีหลักฐานแห่งการกู้ยืมอยู่ในแอปพลิเคชันไลน์เดียวกันมาก่อน แม้การโอนเงินครั้งหลัง 100,000 บาท จะไม่มีข้อความว่ากู้ยืมเงิน ย่อมเป็นธรรมเนียมระหว่างโจทก์และจำเลยโดยปริยายว่าจำเลยกู้ยืมเงิน 100,000 บาท จากโจทก์ นั้น ข้อนี้ได้ความว่า การโอนเงิน 100,000 บาท มีระยะเวลาห่างจากการกู้ยืมเงิน 200,000 บาท ถึงเดือนเศษ ในช่วงเวลานี้การสนทนาผ่านแอปพลิเคชันไลน์ระหว่างโจทก์และจำเลยย่อมมีเรื่องราวต่าง ๆ มากมาย แต่กลับไม่ปรากฏข้อความเชื่อมโยงไปถึงการกู้ยืมเงินครั้งแรกเลย จึงไม่อาจถือโดยปริยายว่าหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงิน 200,000 บาท เป็นส่วนหนึ่งของหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินครั้งหลังได้ ส่วนที่โจทก์ขออนุญาตรับพยานเพิ่มเติมในชั้นอุทธรณ์ด้วยการอ้างส่งบันทึกหน้าจอแอปพลิเคชันไลน์ที่ปรากฏข้อความสนทนาในวันที่ 15 มีนาคม 2565 ต่อเนื่องจากข้อความสนทนาเดิมนั้น เนื่องจากพยานหลักฐานนี้เชื่อว่ามีอยู่ในความครอบครองของโจทก์มาตั้งแต่ชั้นพิจารณาของศาลชั้นต้นแล้ว โจทก์จึงต้องกระทำก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 88 วรรคท้าย ประกอบมาตรา 195 จึงไม่มีเหตุที่จะรับเป็นพยานหลักฐานของโจทก์ได้ เมื่อวินิจฉัยดังนี้แล้ว ปัญหาประการต่อไปที่ว่าจำเลยกู้ยืมเงิน 100,000 บาท จากโจทก์จริงหรือไม่ย่อมไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย เพราะโจทก์ไม่มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือลงลายมือชื่อจำเลยผู้ยืมเป็นสำคัญมาฟ้องร้องให้บังคับคดี ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 653 วรรคหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สัญญา ภูริภักดี · สุจินต์ เขียวชาญศิลป์ · รุ่งศักดิ์ วงศ์กระสันต์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3622/2568>